

keşif

Yeni Zelanda'da
yapacağınız deniz
yolculuğunda tablo
gibi manzaralarla
karşılaşacaksınız.

Maoriler'in izinde *Yeni Zelanda*

Avrupa'da Görülecek 101 Yer kitabıyla yılın en iyi kitabı ödülünü alan Saffet Emre Tonguç, Voyager okurları için Yeni Zelanda'yı yazdı.

YAZI SAFFET EMRE TONGUÇ FOTOĞRAFLAR NOVAMEDYA

Ülkenin yerlileri olan Maoriler'in kendi dillerinde Uzun Beyaz Bulut olarak tanımladıkları Yeni Zelanda uzaklara gizlenmiş, yemyeşil bir cennet. İngiltere kadar yüzölçümü olan ve iki büyük ada (Kuzey ve Güney Adaları) ile yüzlerce küçük adadan oluşan ülkede sadece 4 milyon kişi yaşıyor. Ülkeye Danimarka'daki Sealand'dan dolayı Yeni Zelanda adı verilmiş ve Tazmanya'ya adını veren Danimarkalı Abel Tasman buraya gelen ilk Avrupalı olmuş. Yıllarca Helen Clark'ın başkanlık yaptığı, İngiltere Kraliçesi II. Elizabeth'in de devlet başkanı olduğu Yeni Zelanda'da birbirinden güzel yerler var. Nüfusun dörtte biri kuzeydeki Auckland'a yerleşmiş. Auckland başkent olmasa da kültür, ticaret ve sanatın merkezi, aynı zamanda da en kozmopolit şehir. Rotorua, Maori kültürü ve jeotermal gayzerleriyle ön plana çıkıyor. Dünyada güneşin ilk doğduğu şehir olan Napier, Art Deco mimarisi ve şarabıyla ünlü. Dünyanın en rüzgarlı başkenti ünvanının sahibi Wellington Kuzey ve Güney Adaları'nı ayıran 20 kilometre genişliğindeki Cook Boğazı'nın üzerinde yer alıyor. Christchurch adeta küçük bir İngiltere ve parklarla süslenmiş. Penguin ve albatroslara ev sahipliği yapan Dunedin, Otago Yarımadası üzerinde kurulmuş

ve bir doğal güzellikler şöleni. Yeni Zelanda Fiyortları ise Norveç'tekilerden bile güzel.

GURUR KAYNAKLARI

Yeni Zelandalılar'ın milli sporu ragbi, en bilindik takımları da All Blacks. Ülkenin sembolü olan eğrelti otu takımın da sembolü. 2011'deki Dünya Ragbi Olimpiyatları Auckland'da yapılacak. Everest'e ilk çıkan kişi Sir Edmund Hillary ve Maori kökenli ünlü soprano Dame Kiri Te Kanawa Yeni Zelanda'nın yetiştirdiği önemli isimlerden. Yeni Zelanda'da Alp Dağları Kuzey Adası'ndan başlayıp, Güney Adası'nda devam

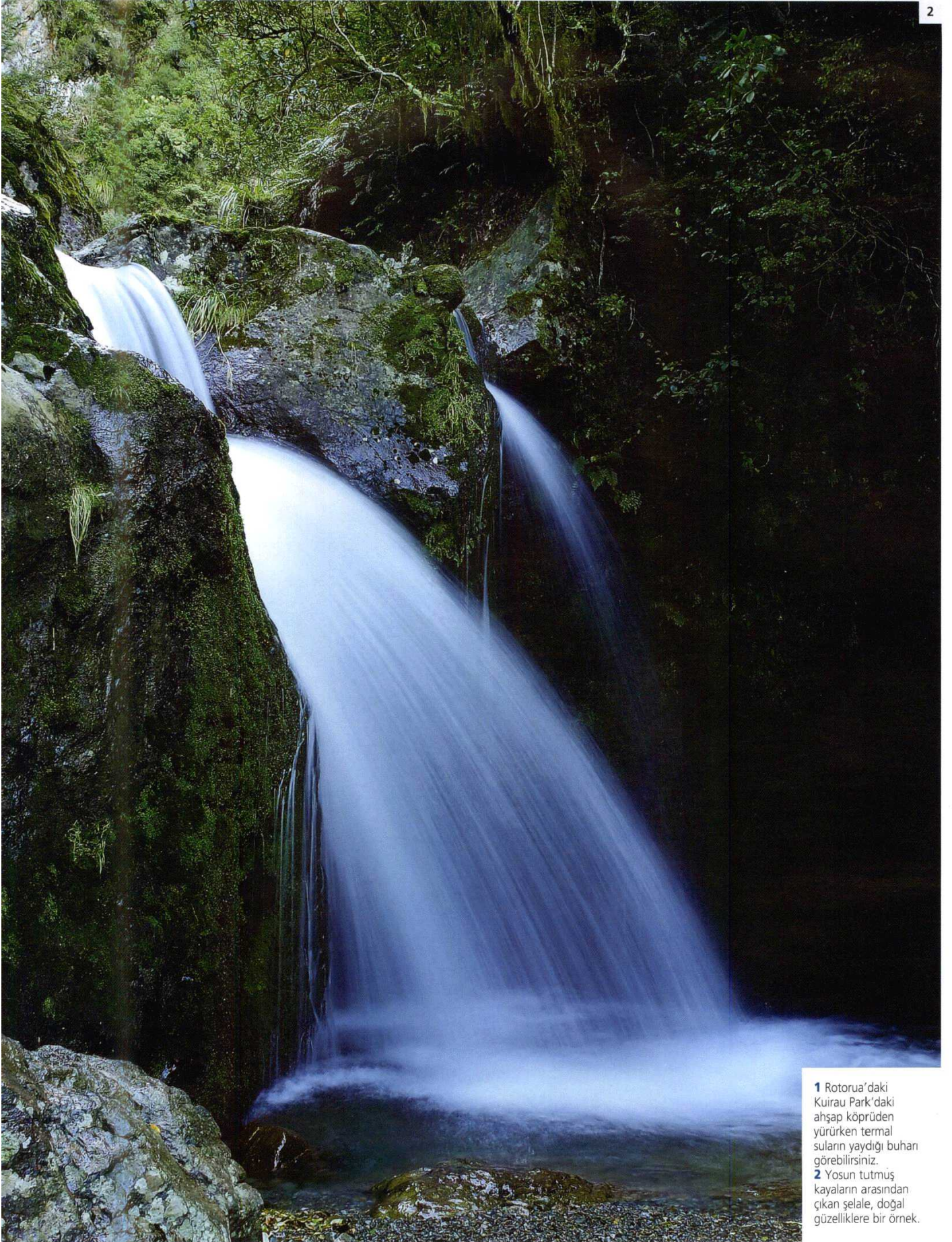
ediyor, göller, nehirler, şelaler ve buzullarla birleşip cennete benzer bir ülke yaratıyor. Ülkeyle özdeşleşen kivi meyvesinin adı tamamen bir pazarlama taktiği. Yeni Zelandalılar Chinese Gooseberry olarak bilinen meyveyi soğuk savaş döneminde ABD'ye satarken, Çin kökenli bir meyve olması sorun yaratmış, onlar da kendi milli kuşlarının adını meyveye vermişler! Bugün dünya kivi ihtiyacının dörtte birini karşılıyorlar.

EN KOZMOPOLİT KENT, AUCKLAND

Auckland 48 volkan üzerine kurulmuş, üç büyük liman ve elliden fazla adayla çevrelen-

“Yeni Zelanda'da birbirinden güzel yerler var. Nüfusun dörtte biri kuzeydeki Auckland'a yerleşmiş. Auckland başkent olmasa da kültür, ticaret ve sanatın merkezi, aynı zamanda da en kozmopolit şehir.”

- 1** Rotorua'daki Kuirau Park'daki ahşap köprüden yürürken termal suların yaydığı buharı görebilirsiniz.
- 2** Yosun tutmuş kayaların arasından çıkan şelale, doğal güzelliklere bir örnek.

Yeni Zelanda sahilinde
bir erkek ve iki dişi
deniz aslanı.

‘ Deniz aslanları Fiordland’de koruma altına alınmıştır.
Ancak böceklerle karşı yapılan ilaçlamalar zaman zaman
deniz aslanlarına zarar verebilmektedir. ’

miş bir şehir. Auckland'da çok sayıda müze var, Botanik Bahçesi ile aynı parkın içinde bulunan Auckland Savaş Anıtları Müzesi'ni listenin başına koyabilirsiniz. Kelly Tarlton'un Sualtı Dünyası, Mission Körfezi ve panoramik olarak tüm şehri görebileceğiniz Eden Dağı ziyaret edilmesi gereken yerlerden. 328 metre yüksekliğindeki Sky Tower Güney Yarım Küre'nin en yüksek binası. (www.skyjump.co.nz). 1000 kişiye düşen 578 araçla Yeni Zelanda dünyanın en fazla araca sahip ikinci ülkesi. Şehirde hemen hemen her şey yürüyüş mesafesinde. Ana cadde olan Queen Street'in sonunda The Waterfront dedikleri liman kısmı var. Burası şehrin en büyük marinalarından birine sahip. Auckland'da 1870'den beri yelken yarışları düzenleniyor. Geçtiğimiz yıllarda şehirde Amerika Kupası yarışları da yapıldı. İsterse-niz Amerika Kupası'nda kullanılan tekneler-le yelken turu da yapabilirsiniz (www.explorenz.co.nz). Auckland'da sakın büyük beklen-tilere girmeyin, restoranlarda saat 21.00'den sonra hayat bitiyor. Kermadec deniz ürünle-ri için iyi bir seçim. Lenin, Float, Waterfront ve The Loaded Hog da gece hayatının tadını çıkarabileceğiniz yerlerden ve hepsi birbirine çok yakın. Alışverişe düşkünseniz 150'den fazla dükkanın olduğu Botany Town Centre, Sylvia Park ve Albany'yi ziyaret edin. Yerel bir şeyler bakıyorsanız, yün, deri, kürk ve deniz kabuklarından yapılmış hediye-lik eşya-lar çok yaygın.

ART DECO VE ŞARABIN ŞEHİRİ NAPIER

Akdeniz iklimine benzer bir havaya sahip olan Hawkes Körfezi üzerindeki Napier 1931'deki depremin kurbanı olmuş; şehri yeniden inşa ederken o döneme damgasını vurmuş olan Art Deco'yu tercih etmişler. Ortaya da Miami'deki Ocean Drive'da ya da Santa Fe'de görebileceğiniz tarzda binalar çıkmış. Sade çizgiler, pastel renkler Napier'e apayrı bir hava veriyor. Napier ve yakınında-ki Gisborne her sene 1 Ocak'ta dünyada gü-neşin ilk doğduğu şehirler olma özelliğini taşıyorlar. Başkent Wellington'dan 3,5 saat uzaklıkta bulunan Napier yakınında 50 civa-rında şarap üretimi yapan fabrika var. Bura-da üretilen dünyaca tanınmış Chardonnay ve Cabernet Sauvignon şarapları yarışmalarda madalyalar almış. Mission 1850'lerden kal-ma bir üretici; Sileni de gene çok bilindik şa-rap bağlarından biri. Napier'deki en güzel otel The County (www.countyhotel.co.nz), eğer www.hawkesbaynz.com adresini tıklarsanız bölgeyle ilgili çok detaylı bilgiye ulaşabilir-siniz.

70 VOYAGER

‘Uluslararası alanda ün sahibi termal dinlenme yerlerinin bulunduğu bir alana kurulu Rotorua'da müzeleri gezebilir ya da profesyonel, yerli bir rehberiniz varsa kilolarca balık tutmayı garantileyebilirsiniz.’

DOĞA HARİKASI ROTORUA VE MAORİLER

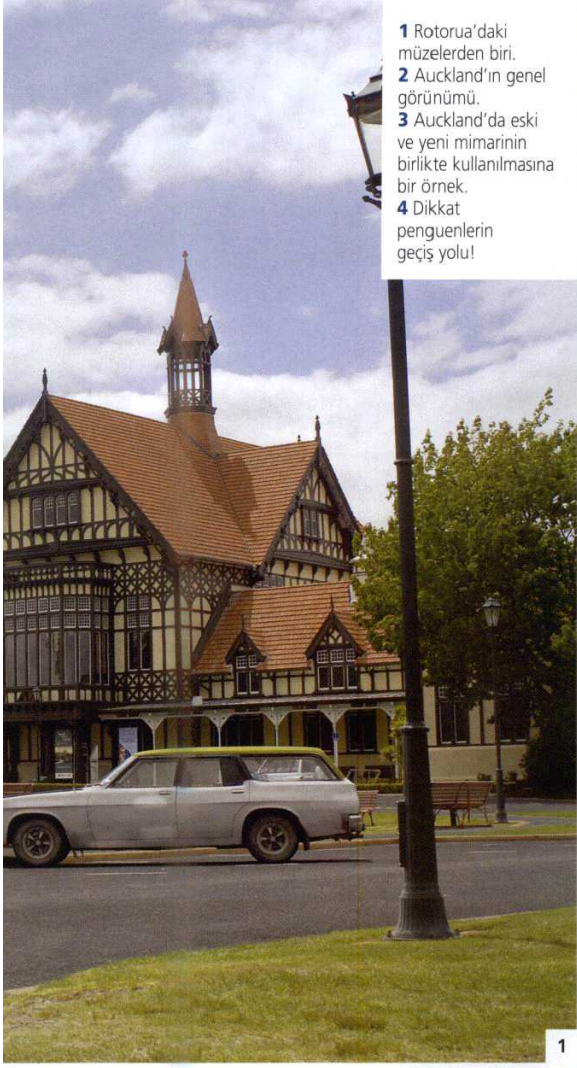
Sahil şehri Tauranga yakınındaki Rotorua aynı isimli bir gölün kenarında bulunuyor. Bu bölgede çok sayıda volkan var ve volkanik aktiviteler hala devam ediyor; vardığı-nızda termal sular dolayısıyla etraf sülfür ko-kuyor. Yeni Zelanda, Paskalya Adaları ve Hawai, Pasifik Okyanusu'nda Polinezya Üç-ge-ni'ni oluşturuyorlar. Bu bölgede yaşayan insanlar ortak özelliklere sahip. Madagas-kar'dan geldiğine inanılan dilleri, dinleri, kültürleri, sanatları ve gelenekleri benzerlik-ler taşıyor. Ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 10'unu oluşturan Maoriler, Avustralya'daki Aborjinlere göre daha şanslılar. Maoriler'in Yeni Zelanda'ya ilk gelişleri M.S 800'lü yıl-larda olmuş ve beyaz adam gelene kadar yak-laşık 1000 yıl izole yaşamışlar. 1840'da im-zalanan ve tam olarak ne olduğunu anlama-dıkları Waitangi Anlaşması ile ülkedeki hü-kümler haklarını İngilizler'e bırakmak zorunda kalmışlar. Kendi özel okulları ve kültür merkezleri var. Rotorua'da bulunan

da bunlardan biri (www.tepuia.com). 50 Yeni Zelanda Doları (TL ile aynı değer) verdiği-nizde içeri girip hem Maori kültürü hakkın-da bilgi sahibi oluyorsunuz, hem de 30 met-re yüksekliğe fırlatabilen gayzerleri seyredi-yorsunuz. Yeni Zelandalılar'ın lakabı olan Kiwi'ye adını veren kuşu burada görmek mümkün. Merkezi sizi "Kia Ora" (Merhaba) diye selamlayan Maori kökenli bir rehberle geziyorsunuz. Maoriler'in meşhur 'haka' dansını da bu merkezde izlemek mümkün. Bu savaş dansında amaç düşmanı korkutmak olduğu için dili dışarı çıkarma, gözleri bü-yükçe açma, elleri vücuda vurma ve tepinme gibi hareketler var.

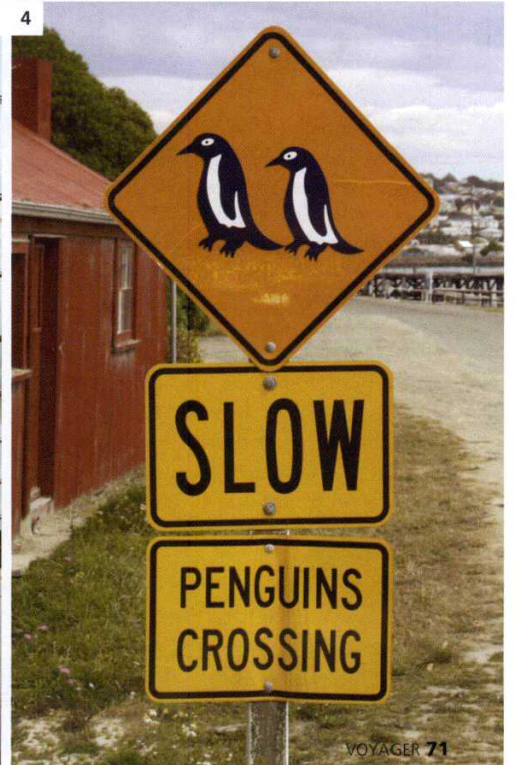
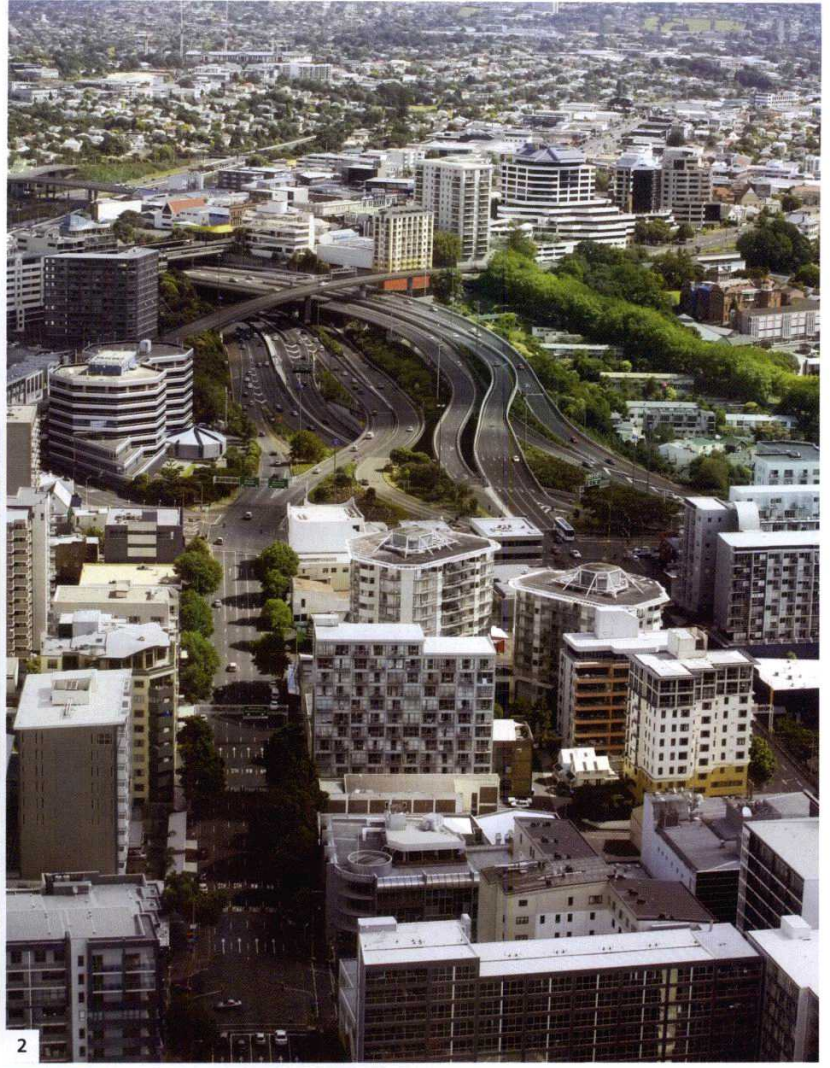
RÜZGARLI WELLINGTON

Adını şehrin ilk dükü Arthur Welles-ley'den alan Wellington dünyanın en güney-deki başkenti olarak geçiyor. Ülkenin bu po-litik merkezi aynı zamanda film endüstrisi-nin olduğu yer, Oscar rekortmeni Peter Jackson "Yüzüklerin Efendisi" üçlemesini burada çekmiş. Son Samurai ve King Kong

- 1 Rotorua'daki müzelerden biri.
- 2 Auckland'ın genel görünümü.
- 3 Auckland'da eski ve yeni mimarinin birlikte kullanılmasına bir örnek.
- 4 Dikkat penguenlerin geçiş yolu!

VOYAGER 71

da Wellington'un film dünyasına armağanlarından. 1855 yılında gerçekleşen 8,2 şiddetindeki deprem şehrin coğrafi yapısını değiştirmiş. İnşaatlarda ahşap ve çeliği daha çok kullanmaya başlamışlar. Cook Boğazı'ndaki şehrin diğer adı da "Rüzgarlı Wellington". Lambton Quay Wellington'ın en hareketli kısmı, büyük mağazalar ve alışveriş merkezleri burada. Kalabalıktan sıkıldığınızda Cable Car dedikleri funikülere atlayıp yukarıdaki Botanik Bahçeleri'ne çıkın, bir anda kendinizi muhteşem bir doğanın içinde bulacaksınız. Yürüyerek aşağıya doğru inin, yolun sonunda karşınıza Lady Norwood'un Gül Bahçeleri çıkacak, yüzden fazla çeşide sahip güller arasında dolaşmak apayrı bir keyif. Dünyanın en güzel limanlarından birine sahip olan Wellington, Yeni Zelanda'nın ikinci büyük şehri ama tüm nüfusu sadece 400 bin kişi. Wellington'da Arı Kovanı dedikleri bir parlamento binası var, mimarisi

Rotorua'ya geldiğinizde jeotermal alanların yanında fışkıran gayzerleri, sert kokulu çamur havuzlarının püskürme-kaynamasını ve renklendirme gölcüklerini mutlaka görmelisiniz.

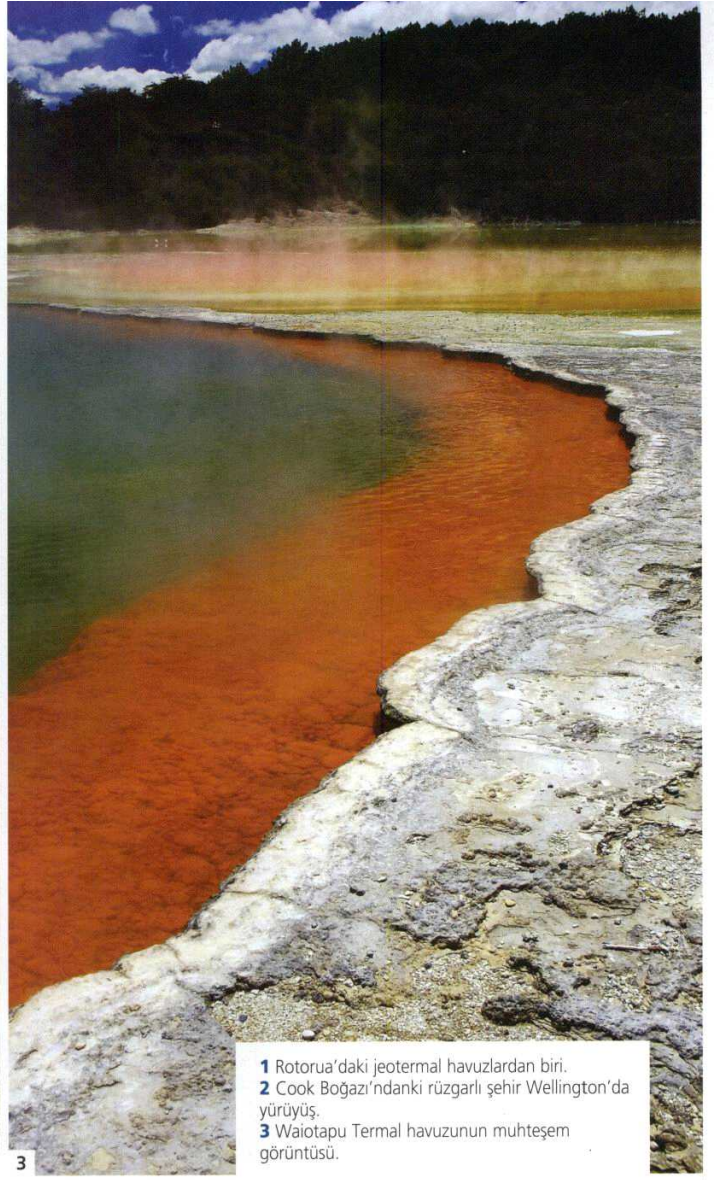
gerçekten çok ilginç. 1980 yılında tamamlanan bina şehrin en şöhretli yapısı, yanında eski Parlamento Binası ve kütüphane bulunuyor, yolun alt kısmında da çok büyük ahşap bir yapı olan eski Hükümet Binası var, onun yanında da Anzac Anıtı. Wellington'ın Tarakena Körfezi'nde 1990 yılında bir Atatürk Anıtı açılmış ve her sene 25 Nisan'daki

Anzac kutlamaları burada yapılıyor. Anıtın olduğu yer Wellington Limanı'nın girişinde ve insana Çanakale Boğazı'nı hatırlatıyor. Şehirde görmeniz gereken diğer yerler ise ahşaptan yapılan 1866 tarihli St.Paul Katedrali, Maori kültüründen eserler barındıran New Zealand (Te Papa Tongerewa) Müzesi ve şehri kuşbakışı gören Victoria Tepesi.

EN İNGİLİZ ŞEHİR CHRISTCHURCH

Adını şehirdeki katedralden alan Christchurch ülkenin üçüncü en büyük kenti. Burası aynı zamanda "bahçe şehir" olarak geçiyor, her taraf parklarla dolu. Şehrin göbeğindeki Botanik Parkı en güzeli. Müze düşkününüzseniz, Botanik Parkın girişindeki, ücretsiz Canterbury Müzesi'ni ziyaret edebilirsiniz. Katedrali merkez aldığınızda, şehirdeki her şey yürüyüş mesafesinde. Şehrin ortasından geçen Avon Nehri'nde gondollar dolaşıyor, binip keyif yapılabiliyorsunuz; tramvayla

1 Rotorua'daki jeotermal havuzlardan biri.
2 Cook Boğazı'ndaki rüzgarlı şehir Wellington'da yürüyüş.
3 Waiotapu Termal havuzunun muhteşem görüntüsü.

Christchurch'ü keşfetmek ise diğer alternatiflerden biri. Nehre yakın noktalardan birinde Robert Falcon Scott'un heykeli var. Scott Güney Kutbu'na ilk ulaşan kişi olma girişiminde bulunmuş ve donarak ölmüş, kutba ilk ulaşan da Norveçli Roald Amundsen olmuş. Christchurch Havalimanı Yeni Zelanda, ABD ve İtalya'nın Antarktika'daki programlarının başlangıç noktası olarak kabul ediliyor. Burada aynı zamanda Uluslararası Antarktika Araştırma Merkezi var, gezmenizi tavsiye ederim. İçinde kutuplardaki hava şartlarını yaşatan bir bölüm bulunuyor. Şehirde yapabileceğiniz diğer bir aktivite ise Gondola dedikleri teleferikle tepeye çıkıp, manzaranın tadını çıkarmak.

Christchurch'ün en iyi restoranları The Boulevard, Viaduct, Liquidity ve Ferment. Otel olarak da Millennium, Warners, The Crowne Plaza ve The Heritage'ı tercih edebilirsiniz.

YEMEYİŞİL DUNEDİN

1861'de altının bulunmasıyla gelişme süreci başlayan şehre çok sayıda İskoçlu gelmiş, adı da o yüzden eski bir İskoç şehriden alınma. Yeni Zelanda'daki tek viski üretimi de burada yapılıyor. Dunedin, Edinburgh örnek alınarak planlanmış ve St.Paul Katedrali etrafında gelişmiş bir şehir. Tren istasyonu muhakkak görmeniz gereken binalardan biri. Şehirdeki en komik olay ise gelişme döneminde şehir planlarının İngiltere'de hazırlanmış olması ve şehirdeki tepelerin hiç hesaba katılmaması! Dolayısıyla dünyanın en dik yolu Baldwin Dunedin'de bulunuyor. Dunedin yakınlarındaki Otago Yarımadası'nda dolaşırsanız, görsel bir şölene şahitlik ediyorsunuz. Etraf yeşil ve mavinin farklı tonlarına bürünmüş, ortalıkta dolaşan koyunlar manzaraya renk katıyorlar. Dunedin'in en güzel restoranlarından biri The Custom House (+6434771950) olarak geçen

eski gümrük binası. Yemekler lezzetli ama Yeni Zelanda genelinde olduğu gibi burada da servis yavaş.

MUHEŞEM FİYORTLAR

Bana göre Yeni Zelanda fiyortları Norveç, Şili ve Alaska'ya giderken geçilen Inside Passage'dakilerden çok daha güzel ama bir o kadar da uzak! Burada fiyord yerine sound kelimesi kullanılmış, onun sebebi de ilk keşfedildikleri dönemde fiyordun kelime olarak dünya genelinde henüz yaygın olarak kullanılmaması. 20.000 yıl önce buzulların erimesiyle oluşan 14 fiyord bugün dünyanın farklı köşelerinden trekking yapmak için gelen turistlerle dolu. Fiordland denilen Milli Park'ın içinde yer alan fiyortların en geniş Dusky, en turistik ise Milford. Ülkenin toplam alanının %5'ini oluşturan fiyortlar aynı zamanda UNESCO'nun Dünya Kültürel Mirası listesinde bulunuyor.